

p o č e t a k

1

Na dan nesreće Ros je pozvao Ilijanu na posao. Sestra koja je sa njom bila dežurna pružila joj je slušalicu. „Tvoj muž je na vezi.”

„Ko?”, pitala je Ilijana jer je još uvek o njemu mislila samo kao o Rosu. Praktično od prvog trenutka kada ga je srela, on sâm postao je najbolji opis sebe samog, podjednako pridev koliko i imenica, čovek koga je bilo moguće definisati samo pod njegovim vlastitim uslovima. Ros je jednostavno, i čak veoma, bio za nju samo *Ros*.

Nisu bili venčani ni mesec dana, ali je za Rosa, koji ju je dugo vežbao u glavi, bračna nomenklatura bila lakša. „Da li je to moja gospođa? Moja stidljiva nevesta? Moja bolja polovina? Jedini smisao mog života? Završio sam ranije. Kako bi bilo da dođem po tebe i ponesem rekete?”

„Imala sam namjeru da džogiram do kuće”, rekla mu je.

Njegov odgovor sastojao se od jednog jedinog prigušenog sloga: „Oh.” To njegovo nemo durenje u tišini koja je usledila podsetilo je Ilijanu da još uvek nije smela ništa da mu odbije. *On*, naravno, jeste, jedanput, onda kada je odbio da vodi ljubav sa njom. Ali Ros je tada popustio, kao što bi i ona, jer nijedno od njih nije želelo da sa venčanjem prestanu i uzajamne nežnosti.

„Ponela sam šorts i cipele”, rekla je, „Videćemo se u sedam.”

Sada na terenu, Ros se nagnuo napred, ispruženih ruku, stežući ručku reketa i prebacujući težinu s jedne noge na drugu. Udarajući loptu, Ilijana ga pogleda i namršti se.

„Šta?”, povikao je.

„Zaveži pertlu!”

Čučnuo je, pustivši svoj *Yonex* da uz tresak padne na asfalt i dok je bio sagnut i ranjiv, poslala mu je loptu tako snažnim udarcem da ga je skoro pokosila.

„To ti je bio udarac upozorenja. Zato što nećeš čak ni da pokušaš!”

„Pokušavam”, pobunio se. „Pokušavam da zavežem pertlu na cipeli!”

Očistio je prašinu sa sebe i kao pas kad piški, protresao nogu pre nego što će, u stilu pećinskog čoveka, ponovo zauzeti svoj početni položaj. (Igrao je kao *Ros*; svako poređenje je bilo izlišno.) Zato što ga je volela, Ilijana je servirala loptu tako da je mogao lako da je dohvati, ali umesto da poleti napred, samo se lenjo ispravio i u dva duga i trapava skoka krenuo prema lopti. (Zamislila ga je kako usput još zastaje da se počeše i zevne.) Nekako je uspeo da uhvati loptu na vreme. Ilijana nije morala ni da se okrene da bi znala da je lopta preletela ogradu. Videla je koliko ju je jako udario.

„Izvini. Ja ču je dohvatići.”

Nije bila spremna da čeka toliko dugo. „Nema veze. Možemo da igramo sa dve. Dokle smo stigli?”

„Do ljubavi.”¹

„I do čega još?”

„Čega još uopšte ima?”

Kod sledećeg bacanja, uspeli su da se povrate i nastave igru, pri čemu je Ilijana sa svakim udarcem slala loptu sve dalje i dalje od njega. „Trči”, vikala je. „Tako si lenj! Trči! Trči!” Ros, zajapuren od napora i od uživanja u njenom maltretiranju, napravo je pauzu da bi popio vodu.

Na polovini seta (3:0 za Ilijanu), pomislili su da su izgubili i drugu lopticu. Ros, sada zagrejan, igrao je malo bolje, dok je Ilijana postajući srazmerno sve nemilosrdnija, vraćala udarce nestrpljivo, u nezaustavljinim rafalima. Jedna

loptica je u visokom luku prešla preko njegove glave. „Zakucaj je!”, povikala je videvši da je krenuo prema njoj forhendom. Za promenu, ovog je puta poslušao savet i trijumfalno zamahnuo reketom prema dole. Ilijana, povlačeći se od mreže da bi vratila udarac, pogledala je, očekujući lopticu, prema nebu na kojem nije bilo ničeg osim oblaka, a zatim prema Rosu koji je izgledao podjednako zbumjen zbog loptice koja je samo nestala u vazduhu. Slegnuvši ramenima, okrenuli su se jedno od drugog i krenuli da je traže. U visokoj travi pored ograde, našli su loptice sa flekama od kiše i sunca, ubuđane, kao voće mekane i sa tragovima zuba pasa koji su ih glodali. One su pripadale drugim ljudima. Nigde nije bilo njihove loptice. Još uvek vrteći glavom pred ovom misterijom, zauzeli su ponovo svoje položaje. Ros je bacio uvis preostalu lopticu i podigavši reket, ugledao dve: nestala loptica bila je čvrsto ukleštena u vratu ručke. Serviranje je za njega bilo dovoljno teško i u normalnim okolnostima, a kamoli kada je to pokušavao da učini u neobuzdanom napadu smeha. Pogrešno je naciljao i udario lopticu tako da je preletela izvan mreže, pa preko ograde, da bi na kraju završila sa druge strane puta.

Konačni rezultat – 6:0 za Ilijanu.

Bilo je tek deset do osam; imaće dovoljno vremena kad stignu kući da ode na trčanje, kako je i planirala, i da se pošteno oznoji. Preskočila je mrežu i pružila ruku Rosu. Ros ju je zgrabio i povlačeći je k sebi spustio joj vlažan poljubac na lice.

Rekete i lopticu bacili su na zadnje sedište „mis Stokholm.” „Je li bilo zabavno?”

„Jeste”, priznala je Ilijana dok su se uključivali u saobraćajnu gužvu kakva je obično petkom uveče. „Bilo je posebno zabavno gledati te kako izvodiš behkend dok istovremeno povlačiš šorts.”

„Ja sve tako radim. Danas na snimanju, okrenuo sam sto burgera od lososa povlačeći šorts. Uzgred, šta bi želela za večeru?”

„Razmišljala sam o venčanju.”

Ros je spustio štitnik za sunce. „Kaži mi ponovo. Zar to nije bilo najukusnije jelo koje si ikada probala?”

„Sećaš li se kako su plesali Filis sa Hemom i Majk sa Edom?”

„Majk je plesao sa Edom?”

„Možemo li da podemo na časove plesa, Rose?”

Ušao je u kružnu traku na raskršću. „Ja već znam da plešem.”

„Pobogu,” reče Ilijana. „Ti već znaš i da igras tenis, ali me puštaš da ti sugerisem.” Žuta strelica na semaforu dok su čekali, promenila se baš u trenutku kada se Ros spremao da zaokrene. Ipak je prošao, skrećući naglo i ubrzavajući. Ilijana se grčevito uhvatila za komandnu tablu. Na venčanju, Ros ju je zagrlio i priljubivši se uz nju svojim mekim telom, oduševljeno se ljalao s noge na nogu. To je za njega bio valcer. Shvatila je tada da je pronašla jednu aktivnost kojom su mogli ravnopravno da se bave.

„Volela bih da naučim. Kad sam ja odrastala, ples nije dolazio u obzir. Tvrđio je da ples nije ništa drugo do seksualni odnos u uspravnom položaju.”

„Nama nisu potrebne lekcije za seks u stojećim pozama. Mislim da smo to prilično dobro savladali.”

Kao da je želeo da se iskupi za svoju nesmotrenost od malopre, na sledećem crvenom svetlu Ros je zakočio na velikom rastojanju od kolone automobila ispred sebe. Papučica kočnice se samo delimično spustila. Uznemiren zbog gumenog otpora koji je osećao pod nogom, pogledao je dole i video da se loptica zaglavila ispod papučice. Kad je podigao nogu sa kočnice, loptica se oslobođila i ponovo otkotrljala.

Iako Illiana nije znala šta se dogodilo, čula je onaj zapovednički ton u njegovom glasu:

„Dohvati loptu.”

Pogledala je preko ramena na zadnje sedište. „Gde je?”

„Negde na podu.”

Otkopčala je pojasa i nagnula se na stranu pokušavajući da je napiše ispod Rosovog sedišta.

Upalilo se zeleno svetlo. „Jesi li je našla?”, pitao je Ros.

Rukom je tapkala po otiraču. „Samo trenutak.”

Vozio je polako u drugoj brzini povećavajući rastojanje od auta ispred sebe, sve dok neko iza njega nije zatrubio i naterao ga da ubrza. Prebacujući u treću,

pogledao je iza sebe, taman na vreme da vidi Ilijanininu ruku kako hvata lopticu. Bila je to njena leva ruka, uvek će se sećati, jer je na njoj video burmu.

Loptica se dokotrljala pravo do nje. „Imam je!”, uzviknula je veselo, samo sekund pre nego što će nastupiti potpuni mrak.

Tokom jedanaest godina, koliko je vodio ketering za filmsku industriju, Ros je imao prilike da vidi veliki broj automobilskih nesreća. Video je kako su se završavale trke automobila kada bi se nekoliko *ikara* bacilo s mosta i kola koja su krivudajući pokušavala da izbegnu direktni sudar da bi se na kraju velikom brzinom zabila u drvo. Na njegove oči automobili su eksplodirali ili se prevrtali kao poslušni psi, a nakon takvog pokolja i svih posledica, Ros bi obično dotrčao do ugljenisane ili savijene karoserije uništenog automobila sa jakim pićem za kaskadera. Nijedna od tih nesreća, tako strašna kasnije na ekranu, nije izgledala posebno tragična u tim trenucima. Naprotiv – kada bi se kamera zaustavila, cela ekipa bi, po običaju, tapšala i klicala.

U jednom trenutku Ros je video svoju ženu, sa bračnim stažom od svega tri i po nedelje, kako se isteže da dohvati zalutalu tenisku lopticu. U istom trenutku kamion u pokretu, koristeći rastojanje između vozila (prostor između Rosovog *volvoa* i auta ispred njega) a ne primećujući da se taj razmak brzo smanjuje, ušao je u raskrsnicu. Ros je čuo zvuke koji su se smenjivali jedan za drugim tako brzo da su se skoro preklapali: škripu kočnica, probijanje metala, prigušeno, kao grebanje grubog peska, zveckanje razbijenog stakla, zloslutni zvuk tupog udarca kada je Ilijanino telo, bez pojasa da ga zadrži, palo na komandnu tablu. Nije video sam sudar jer je instinkтивno zatvorio oči. Da je mogao svesno da ga uporedi sa svim ostalim sudarima koje je video, ocenio bi ga izuzetnim samo po tome što je bio lišen drame. Toliko je uticaj filma na Rosov život bio jak da su mu snovi i sećanja, kao i mnogim drugim ljudima, dolazili u obliku osnovne strukture filma – radnje u tri dela. Čak je i njegov način razmišljanja bio pod blagim uticajem filma; na kraju krajeva, on je ipak za život zarađivao u najsevernijoj radionicici Holivuda. Sve ono što je kasnije usledilo, Ros je posmatrao kao nešto što se događa nekom drugom, nekoj zameni za njega samog, dok je on, Ros, bio pozvan (kao što je ponekad

zaista i bio) na zatvorenu projekciju ove tragedije. Nije bio svestan da je to bila ravnodušnost izazvana šokom.

Svi kadrovi upućivali su poruku posebnim jezikom, onako kako ih je video Ros sa svoje tačke gledišta: dva ogromna srca iz karikatura na logotipu kamiona, slomljena u bezbroj sićušnih kockica kroz razbijenu šoferšajbnu. Kao zvučna podloga – jecaj i udaljeni zvuk sirene.

Ilijanina krvava glava, dopola zagnjurena u Rosovom krilu.

Lica nejasnih obrisa postepeno su ispunila ekran. Provirivala su da vide Rosa i Ilijanu sa obe strane auta, ali fokus – mekan, skoro tečan – pretvarao ih je u lica bez crta. Na njegovom prozoru čovek je govorio Rosu da se ne pomera i da ne dira Ilijanu dok ne stignu kola hitne pomoći, „Upravo stižu”, rekao je.

„Moja žena, moja žena, moja žena, moja žena, moja žena...” Ros je jecao dok se čuo sve bliži zvuk sirene.

Ubrzo zatim, vezali su ga za ležaj a onda prebacili na nosila na točkovima, na kojima je, poduprt vrećama sa peskom, ležao potpuno nepokretn, ne mogavši čak ni da pomeri glavu da bi poslednji put video Ilijanu. Nekontrolisane suze potekle su mu niz lice i slike se u ušne školjke. Osetio je kako ga podižu u ambulantna kola. Ilijana i on su igrali tenis na terenima preko puta bolnice *Vankuver*, a zatim se odvezli ne dalje od dvadeset blokova uz Ulicu hrastova. Sada ih je ovaj par (njegovih i njenih) ambulantnih kola vraćao nazad, tragom njihove rute, naričući, uz rotaciona svetla. Ilijana je *radila* tamo. Bila je to zgrada u kojoj su se prvi put sreli, iako Ros od tada nikad više nije kročio unutra. Sam miris tog mesta izazivao mu je mučninu i preznojavanje. Uvek ju je čekao napolju.

Njegovo ukupno iskustvo sa bolnicama: njegovo rođenje, ili bolje rečeno (bio je blizanac), njegovo saučesništvo u rođenju. Rođenje njegovog sestrića, Brajsa. Onomad kada je gurnuo u nos, što je dublje mogao, tri otkinuta veštačka bisera koja je našao u kutiji za nakit svoje majke. Onda kada je polomio nos, igrajući trapavo hokej u juniorskoj ligi, a što je kao karmom vođeno, dovelo do ambulantne operacije dvadeset godina kasnije.

Posle ove frakture, njegova desna nozdrva više nije mogla da snabde kiseonikom organizam u razvoju. Svih tih godina Ros je morao da se oslanja na svoja usta da mu pomognu u disanju. Ušavši u zrelo doba u takvom stanju, bio je već sasvim naviknut na svoje teško, krkljajuće disanje. Drugi ljudi nisu. Njegova sestra Boni rekla je da zvuči odvratno i on je znao da je u pravu. Iako to nikada nije uticalo na njegov seksualni život (žene su uvek rado odlazile kući sa Rosom), ipak bi, pošto bi se zabava završila a on i ona ležali udobno sklupčani u postkoitalnoj dremljivosti, njegovo hrkanje obično dovelo do ranijeg završetka večeri. Njegov kauč je nudio utočište od buke, ali se najčešće pozivao taksi. Nijedna od njegovih dugih veza, a bilo ih je nekoliko (Ros je imao sreće u ljubavi), nije se završila zajedničkim životom.

Tek kada je njegova sestra dobila bebu, Ros je odlučio da nešto preduzme.

Kad se rodio njegov sestrić, otkrio je da mnogo voli bebe. Kao deca, Boni i on su imali običaj da se igraju porodice. Boni je bila majka, Ros otac, a gomila raznih lutaka u jadnom stanju – njihovo potomstvo. Boni je tada brinula o deci; a to je radila i sada, uvek zahtevajući od Rosa da prerano vrati Brajsa. Svaki put kada bi ostavio nećaka, Ros bi osetio opipljiv bol zbog gubitka. Tada je dobijao želju da se skrasi, iako su šanse za tako nešto bile male. Ipak, nije bilo realno da očekuje da bi neka žena mogla da provede sa njim ceo život kada toliko njih nije uspelo da izdrži ni jednu jedinu noć.

Leva nozdrva, koja je stvarala probleme, mogla je da se odblokira jedino operacijom. Probao je sve druge mogućnosti samo da bi izbegao skalpel.

Iako nije priznavao da ima fobiju, Ros je bio iskren u vezi sa svojim strahovima. „Mogao bih da umrem”, rekao je Boni koja je pošla sa njim u kliničku ambulantu.

„To bi stvarno bilo neprijatno.”

Bila je u pravu; nije želeo da u njegovoj umrlici bude naveden takav uzrok smrti. Neuobičajeno za njega, začutao je, nervozan, ali to nije dugo trajalo.

Glad je iz njega izvukla još jednu neverovatnu izjavu.

„Mogao bih da umrem od gladi.”

Boni je prasnula u prezriv smeh.

„Nisam jeo od sinoć. Dok se ovo ne završi, izgledaće kao žrtva gladi.”

„Možda kao nekoliko žrtava gladi”, narugala se Boni.

Hvala bogu na opštoj anesteziji. Prošao je kroz to mučenje i kada se probudio, Boni je opet bila tu, čekajući sa bebom Brajsom. „Kako se osećaš?”

U nozdrvu su mu stavili gazu neverovatne dužine, natopljenu vazelinom. „Zapušeno”, odgovorio je, šireći ruke da zagrli nećaka.

Trebalо je da uzme nedelju dana bolovanja, ali već te iste večeri, čim se uverio da je prestalo dejstvo anestezije, samoinicijativno je uzeo Rosov univerzalni, čudesni lek za jutro posle (jedan *paracetamol*, jedan *ekstra jak tlenol* i jedan *ibuprofen*, koje bi onda zaliо napitkom *Gatorade*²) i odvezao se na mesto snimanja da bi se uverio da nisu prekuvali rebarca. Disao je posebno teško i niko nije mogao da ga shvati ozbiljno sa tim njegovim novim glasom kao iz crtača. Bio je šef, ali kada je rekao: „Poslušajte me”, svi su se cerekali.

U sledeća dvadeset i četiri sata, osećaj težine u glavi, tipičan za mamurluk, pogoršao se, isto kao i bol iza očiju. (Pomisao na gazu i njenu tanku mekanu strukturu, sličnu leptirovim krilima, terala ga je na smeh.) U bolnici, sledećeg dana, dok je sedeo na ivici kreveta u svom papirnom ogrtaču čekajući da mu izvade gazu, uhvatio je sebe kako se priseća nečeg što je zapazio dok se bavio keteringom za neki kung fu film – kako Amerikanac kada pokazuje na sebe, pokazuje na grudi, na srce, dok Azijat pokazuje na svoj nos. Pitao se šta to, kog đavola, znači.

Začulo se tiho kucanje na vratima, nakon čega je ušla sestra laganim koracima. Bila je mlađa od Rosa, ali skoro iste visine kao on, sportski tip, što je zaključio po načinu na koji je hodala i po lepo izvajanim listovima. Čak bi rekao, *savršenim* listovima. Njena plava kosa bila je skupljena običnom gumicom. Lice joj je bilo trouglasto, sa blago istaknutim slovenskim jagodicama i prilično malom bradom. Sve je ovo odmah zapazio, kao i to da nije imala nimalo šminke na sebi, a ni prstenje. „Sad ћu vam izvaditi gazu, gospodine Alegzander.”

„Ros. Kako se vi zovete?”

„Ilijana.”

„Ilijana! Šta devojka sa tako lepim imenom radi na ovakovom mestu?”

Smešeći se, otišla je do ormarića i izvadila kutiju iz koje su se gumene rukavice izvlačile kao papirni ubrusi. „Sviđa mi se ovde.”

„Hoće li boleti?”

„Možda malo.”

Osećajući da mu postaje hladno u papirnom ogrtaču, odjednom je shvatio zašto su mu tražili da se skine do struka i da ga obuče. „Krv?”

„Možda”, rekla je vedrim glasom.

„Ne”, reče Ros. „Ne smem da krvarim.”

Nasmejala se. Kao i svi ostali, izgleda da je mislila da se on šali. Noseći poslužavnik od nerđajućeg čelika i instrument nalik pinceti, prišla mu je brzo, stala ispred njega i zamolila ga, onim veselim tonom kojim su se sestre obično obraćale, da malo nagne glavu unazad. Tada je shvatio da će ovo biti mnogo gore od same operacije, tokom koje je, uostalom, bio nesvestan. Gaza se do sada verovatno pretvorila u čvrstu masu, kao cigla zaglavljena u njegovom licu i prepostavljao je da će i njeno uklanjanje biti isto toliko lako kao kada bi mu izvlačili ciglu iz nozdrve. U panici, zgrabio ju je za zglob ruke kojom je držala pincetu, i to na mestu iznad gumene rukavice, gde joj je koža bila gola. „Bez krvi”, naredio je kroz nos.

Jedino što je želeo bilo je da ga shvate ozbiljno. Nikada nije želeo da se ponaša agresivno niti da tako deluje. To ne bi bilo u skladu sa njegovim karakterom. Ona tada, naravno, nije znala kakav je Ros, koliko je bolećivo nežan, posebno prema onim najranjivijima: bivšim, sada zaboravljenim američkim glumicama, starijim ljudima, bebama – naročito prema bebama. Bio je dobrica, mekog srca; prst pritisnut na bilo koji deo njegovog tela utonuo bi do drugog članka.

Netremice je gledala u svoj zglob, koji je on i dalje očajnički stiskao. Ros ju je pustio. „Zašto ne biste legli?”, predložila je protresajući zglob.

„Mogu li?”

„Naravno. Dajte da vam pomognem.”

Okrenuo se na stranu, podižući noge na krevet. Ilijana mu je pomagala da se nasloni. Sve je šuškalo dok se okretao: papirni čaršav na krevetu i papirni ogrtač, tako da je, kada se konačno smestio i zaklopio oči, celom sobom, za

trenutak, zavladala tišina, pre nego što ju je ispunio zvuk njegovog disanja. Dvaput glasnije nego pre operacije, zvučalo je pomalo razvratno, kao da su ga čuli kroz telefonsku slušalicu kasno iza ponoći, u starim dobrim danima, kada još nije bilo telefona sa ekranom. Njeno veselo brbljanje koje je imalo za cilj da mu skrene pažnju dok mu je gurala pincetu u nos, nije imalo nikakvog efekta; osećao je jako dobro kako mu se dlake odvajaju pod pritiskom čelika, kako se vrh njene pincete širi i dodiruje osetljive unutrašnje zidove njegove nozdrve, a zatim ponovo zatvara.

Bilo je to najčudnije osećanje od svih, kao dugo lagano pražnjenje creva, ali iz njegove glave. Bio je mentalno iscrpljen, a njegov um zaprepašćujuće prazan. Vazduh je jurnuo da ga ispuni (prvi put posle dvadeset dve godine kroz levu nozdrvnu), sladak i hladan, u količini dva puta većoj od njegove uobičajene doze, tako da se odmah osetio prepunjten kiseonikom. Ošamućen, otvorio je oči. Ugledao je Ilijanu, svoju budućnost, kako mu se smeši.

Imao je želju da se smeje i plače u isto vreme.

„Izvinite! Ha-lo! Hoću da razgovaram sa nekim!”, zvao je, smešten iza paravana u urgentnom odeljenju. Iako su mu rekli da ne pomera ruke, mahao je njima neumorno, njegova vika bila je samo još jedan zvuk pridodat već bučnoj, raznim zvucima ispunjenoj pozadini. Nije bio jedini koji je vikao. Žena iza drugog paravana neprekidno je ponavljalaa monotonim, hrapavim dubokim glasom da je ona na terapiji metadonom.

Konačno, pojavila se sestra držeći u ruci tablicu sa podacima o pacijentu. „Gde je moja žena?” Ros je zahtevao da mu se kaže.

„Ja sam iz prijemnog. Potrebno mi je ime vaših najблиžih rođaka.”

„Mi smo jedno drugom najbliža rodbina!”

„Znam to, gospodine, ali sada ste oboje pacijenti.”

Dao je Bonino ime i broj telefona, kao i imena Ilijaninih roditelja, iako više nije bila u kontaktu sa njima. „Hoću da vidim svoju ženu”, insistirao je.

„Oh, dovedite mu njegovu ženu!”, dreknula je žena na terapiji metadonom.

„Morate na rendgen”, rekla mu je sestra.

Tada mu je sinulo da ona izbegava odgovor. Začutao je, ali je žena na metadonu nastavila umesto njega. „Gde mu je žena? Dajte mu njegovu ženu! On želi svoju ženu! Do đavola, ja želim njegovu ženu!” Smeđoj je pokrenuo šlajm; zvučalo je kao čangrljanje kamenja u kutiji.

Zatvorio je oči i pojavio se taman ekran, ali nije bilo nikakvog filma, ni muzike u pozadini. Ono što se dešavalо nije se moglo odglumiti jer je u pitanju bila unutrašnja drama. Dišući nepravilno, ruku prekrštenih na grudima, verovatno je izgledao kao da spava. Bio je uhvaćen – nepomičan u plastičnoj kragni, sputan najlonskim kaiševima, u kontradiktornoj situaciji, bez izlaza – čovek koji nije imao ničim drugim da se zabavi do svojim mislima, a koji je pokušavao da ne razmišlja o tome da mu je žena mrtva.

Najzad su došli da ga odvedu na rendgen. Sestra mu je tada rekla gde je Ilijana. Bila je to jedna druga sestra, ne ona sa prijemnog. Oslobođila ga je kaiševa i pomogla mu da sedne. Njena ljubaznost ga je podsetila na Ilijaninu, onog prvog puta. Tada mu nije palo na pamet da Ilijana samo radi svoj posao. Mislio je da joj se svida. To isto je prepostavljao i za većinu ljudi.

„Imam vesti o vašoj ženi. Smeštена je na odeljenju za intenzivnu negu. Ona je odavde, zar ne? Hoću da kažem, ona je medicinska sestra.”

Tog trenutka je zaplakao od olakšanja. „Gde je ona?”

„Sačekajte. Doktor mora da vas pregleda.”

Ros je upravo ustao da kreće kada se kroz zavesu pojavio doktor sa izmučenim izrazom na licu, noseći Rosove rendgendske snimke. „Dobre vesti. Izgleda da nema nikakvih povreda kostiju.” Tražio je od Rosa da pomeri glavu napred i nazad, a zatim na jednu i drugu stranu. Kada je Ros pogledao udesno, nešto ga je ukleštilo u vratu, zbog čega nije mogao da poravna uvo sa ramenom na toj strani. Osetio je oštar bol u leđima.

„Povreda vrata”, rekao mu je doktor.

To je, očigledno, bila jedina povreda koju je imao.

Isteturavši iz lifta, našao se pred nizom neuobičajeno velikih, plavih, metalnih vrata. Na zidu je bilo dugme, veličine dlana, četvrtasto, sa plavom slikom osobe u invalidskim kolicima. Kada ga je pritisnuo, vrata su se automatski

otvorila prema jarko osvetljenoj kontrolnoj sobi sa monitorima. Tu su mu objasnili kako da dođe do odeljenja za intenzivnu negu. Na putu do tamo, prošao je pored čekaonice u kojoj je sam sedeо čovek obučen kao pantomimičar. Možda se, zbog asocijacije koju je izazvala njegova odeća, Rosu učinilo da čovek prenaglašeno izražava očaj i svojim stavom i izrazom lica. Nije se više osvrtao. Jedan pogled na njega bio mu je dovoljan. Još više se iznenadio kada je, ugledavši tamne obrise na prozoru, shvatio da je već pala noć.

Na kraju tog hodnika naišao je na još jedan niz zatvorenih vrata koja su mu preprečila put. Na postavljenom znaku pročitao je da mora da upotrebi interfon u čekaonici da bi ušao. Vratio se ponovo do čekaonice. Pantomimičar je podigao pogled kada je Ros pritisnuo dugme na interfonu, ali, naravno, nije rekao ništa.

Zbog navike da prijateljima i poznanicima u bolnici šalje ogromne drečave bukete strelicije, kako bi izbegao da ih posećuje, Ros je bio posebno nepripremljen za odeljenje intenzivne nege. Kada su se vrata otvorila pred njim, prvo što mu je privuklo pažnju, osim jakog mirisa antiseptika koji je štipao za oči, bilo je šištanje. Kročio je u zvuk stotine sprava koje su se širile pod pritiskom vazduha i iz kojih je curila tečnost – ravnomeran, umrтvlujući, nemodulisani šišteći zvuk. Veliki sat sa crnim okvirom, postavljen u visini očiju, pokazivao je dvadeset do jedan. Levo od njega nalazila se kontrolna soba sa monitorima, desno – zid od bledožutih zavesa. Nije video nikoga, ali je mogao da čuje osoblje kako se dogovara i mučne zvuke neprijatnih medicinskih radnji koje su se odvijale iza jedne od zavesa. Sledećeg trenutka, iza zavese koju je otvorila žustrim pokretom, pojavila se sestra u poodmakloj trudnoći sa roze majicom na sebi, dajući mu znak rukom da je sledi. „Pozvala sam na pejdžer dežurnog stažistu”, rekla je. Dok su hodali, Ros se setio Boni koja je isto tako smešno hodala u poslednjem stadijumu trudnoće, dok je on išao iza nje sa palčevima zadenutim ispod pazuha, mašući laktovima gore-dole. Tada je to izgledalo zabavno.

„Ostaviću vas ovde. Doktor će odmah doći.”

Povukla je zavesu otkrivajući Iljanu koja je ležala u velikom, uzdignutom krevetu, između zaobljenih, hromiranih zaštitnih prečki. Ležeći ovako

na boku sa savijenim kolenima (kako inače nije spavala kod kuće), izgledala je mnogo sitnija, a sa cevčicama i žicama koje su joj bile prikačene na mlitave ruke i izlazile iz nosa, ličila je na beživotnu, palu lutku. Kosa joj je ležala rasuta i zamršena na jastuku i izgledala je kao slama. Kao kontrast, zavoj na čelu, natopljen krvljtu, bio je crven.

Ustuknuo je. „Onesvestiće se.“ Sestra je spustila zavesu iza njega. Oslobodila ga je tkanine u koju se zapetljao, uzela ga za ruku i pridržavajući ga da ne padne, brzo izvela sa odeljenja. Pantomimičar je još bio u čekaonici i ona ga je povela niz hodnik do neke vrste sobe za rehabilitaciju, gde mu je pomogla da legne na uzdignutu platformu. Tresao se celim telom, zubi su mu cvokotali.

„Možete li da ostanete ovde sami samo minut? Odmah ću poslati doktora.“

Najzad je mogao da otvorí oči. Sestra je ugasila svetlo. Zurio je u nejasne obrise predmeta u sobi, u tegove koji su visili sa koturača pričvršćenih za plafon, u dve paralelne šipke koje su bile postavljene do polovine zida. Bilo je tu različitih vrsta invalidskih kolica, električnih i standardnih, pri čemu su električne, svojim četvrtastim oblikom i izlivenim naslonima za glavu, neprijatno podsećale na električnu stolicu.

Odjednom, svetlo je ponovo ispunilo sobu, zaslepljujući ga milosrdno, jer je sada mogao da se udalji od ovih predmeta i svega onoga što je za njih bilo vezano.

Mlad čovek, umornog izgleda i sa razbarušenom smeđom kosom, tiho mu je prišao.

„Kako se osećate, gospodine Alegzander?“

Ros je buljio u njegov beli mantil.

„Čujem da imate vrtoglavicu.“

„Sada mi je dobro.“

„Ja sam dr Makraken, dežurni stažista. Želim da vam objasnim zdravstveno stanje vaše žene. Jeste li sigurni da ste dobro?“

„Da.“

„Možete li da ustanete?” Ponudio mu je ruku. Ros ju je uzeo i dozvolio mu da ga podigne.

„Povreda je”, počeo je dr Makraken kada mu je Ros dao znak da je spremn, „u nivou desetog kičmenog pršljena. Nalazi se tačno u ovom delu.” Okrenuo se od Rosa pritiskajući palcem kroz belu tkaninu, donji deo leđa i okrenuvši se pri tom zidu sa policom knjiga i opremom na zidu. Nešto mu je privuklo pažnju. Otišao je do zida i iz ormarića izvadio model kičmenog stuba i karlice u prirodnoj veličini. Vrativši se do Rosa, ponovo mu je pokazao gde se nalazi deseti pršlen na modelu, na kome su pršljenovi, oštiri i nejednakih ivica, bili nanizani na debelom gumenom nosaču u obliku cevi. Napravljen od plastike ili staklenog vlakna, model je bio u boji kostiju i Ros je nesvesno ustuknuo od njega, kao da je ovaj stvarno predstavljao parče ljudskog leša sa koga je precizno skinut svaki komadić mesa.

„U trenutku nesreće kičma vaše žene bila je izložena iznenadnom savijanju i rotiranju, ovako.” Povukao je i uvrnuo model tako da ga je žuti leptir od karlice udario u butinu. „Rendgendski snimak pokazuje da su se vrhovi pršljena odlomili na ovom mestu. Moraćemo da izvršimo operaciju da bismo ih uklonili i stabilizovali kičmu, i to verovatno početkom iduće sedmice.”

„Hoće li sa njom biti sve u redu?”

„Nažalost, nećemo znati kolike su stvarne posledice njene povrede sve dok ne dođe svesti.”

„Ona je bez svesti?”

„Da. Što se tiče prognoze, moram vam reći da osoba sa takvom povredom...”

„Neće umreti?”

„Oh, ne. Naš hirurg dr Čapman će ujutro obavljati vizitu. Možda bi trebalo da sa njim porazgovarate o tome. Očigledno ste rastrojeni. Da li ostajete?”

„Da li smem?”

„Naravno. Neka me pozovu na pejdžer ukoliko vam budem potreban. Ona je sestra ovde. Jesam li u pravu?”

„Da.”

„U svakom slučaju, budite uvereni da će dobiti najbolju moguću negu.” Stajao je neko vreme i gledao u Rosa, kao da je očekivao da će nešto reći.

„Tek smo se venčali.”

Zazvučalo je kao molba za izuzeće, kao da mladi bračni par ne bi smeo da prolazi kroz nešto ovako. Tehnički, imali su status mladog bračnog para punih godinu dana, što je odgovaralo vremenskom periodu tokom koga su, po bontonu, svi koji su bili pozvani na venčanje, mogli da donesu poklon. Punih godinu dana trebalo je da uživaju u sigurnosti i blaženstvu. Ali Ros je u ovom trenutku samo iznosio činjenicu: njegov bračni status se nedavno promenio. Njegovo vlastito smešno osećanje sreće teralo ga je da tu informaciju podeli sa svakim koga bi sreo.

„Kada?”, upitao je doktor.

„Drugog avgusta.”

„Veliko venčanje?”

„Da.”

„To je divno.” Dr Makraken prošao je rukom kroz svoju beznadežno neu-krotivu kosu. „Čestitam.”

Kada je doktor otisao, Ros je ostao da sedi neko vreme, rukama pritiska-jući oči. Polako se odmakao od platforme i uputio prema drugom kraju sobe, kao drogiran. Oslonjen na vrata, bacio je pogled na paralelne šipke duž zida, u visini njegovih ruku. Ugledavši se ceo u ogledalu na kraju zida, trgnuo se. Prednji deo šortsa bio je krvav, a na golim nogama imao je krvave pruge. Izgledalo je kao da je kastriran.

Krenuo je niz hodnik tražeći kupatilo. Pantomimičar je bio tamo, stajao nad lavaboom i svetloružičastim sapunom natapao jastučić koji je napravio od savijenih papirnih ubrusa. Iz odeljka sa pisoarima, Ros ga je video kako se nagnje prema ogledalu, trljajući snažno jedan obraz; komadić kože ispod bele maske bio je ružičast kao sapun.

Nakvasivši papirni ubrus, Ros je počeo da čisti krv sa nogu. Bila je to Ilijanina krv. Da je bio sam, ne bi bio u stanju da to uradi a da ne zaplače. Kada su im se pogledi susreli u ogledalu, pantomimičar mu je bez reči ozbiljno klimnuo glavom.

Bilo je već pola dva kada se vratio u odeljenje za intenzivnu negu. Seo je na stolicu pored kreveta i malo se nagnuvši napred, posmatrao je Ilijanu pažljivo, kao pas kome su naredili da sedne. Daleko od toga da je ovo bio prvi put kako je Ros čeka da se probudi. Kada je radila noćnu smenu, često se dešavalo da on dođe kući posle dugog dana na snimanju i nestrpljiv ode pravo u spavaču sobu da bi uživao gledajući je kako spava, sa dugim rukama i nogama razbacanim prema svim uglovima kreveta. (Spavala je sa štitnicima za uši i maskom za oči; nije morao da brine da će je probuditi.) Sada je ležala sklupčana, sa zavojem na čelu, kosom pokrivenom prahom i ukrućenom od sasušene krvi, sa cevčicama u nozdrvama. Držao se podalje, bliže dnu kreveta nego uzglavlju i nije je dodirivao. Tehnologija je brinula o njoj. Na drugoj strani nalazio se stub na koji su postavili gomilu opreme, a najuočljiviji bio je monitor koji je svetlozelenim linijama i kvadratićima očitavao njene vitalne funkcije. Ilijanin život se oslanjao na ovaj stub; Ros nije mogao ni da zamisli da će taj stub biti i stub njenog života.

Proveo je noć u stolici, sa plavim bolničkim čebetom prebačenim preko nogu. Na svakih nekoliko sati ušle bi dve sestre i koristeći čaršav, vrlo pažljivo prevrnule Ilijanu na drugu stranu i proverile njene vitalne znake.

I ne shvatajući da je spavao, Ros bi se trgao iz sna i budan uteo u noćnu moru. Po prirodi osoba sa čvrstim snom, jedino slično iskustvo sa prisilnim buđenjem doživeo je tokom dve nedelje posle Brajsovog rođenja, kada je spavao kod Boni. Tada ga je svako buđenje uzbudivalo; bio je to alarm kojim se oglašavao novi život. Posle te dve nedelje, skoro poremećen od nespavanja, osećao se srećniji nego ikada.

Zbog prirode njihovih poslova, Ilijana i on nisu uvek spavali zajedno, ali su od prve noći delili krevet. Čak i ako ona nije bila u krevetu, tu je bio njen miris i sećanje na to kako su na brzinu vodili ljubav pre nego što su morali da se rastanu. Počeo je da veruje da bi sada svaki pokušaj da spava na nekom drugom mestu bio jednak pokušaju da spava stojeći. Pa ipak, sada je spavao, i to *sedeći*. Bilo je to milosrdno delo njegovog vlastitog tela, jer u snu nije ni razmišljao ni sanjao.

Budan, posmatrao je pažljivo Ilijanu, njeno zaprepašćujuće spokojno lice ili liniju njene povređene kičme, u zavisnosti od toga na koju su je stranu okrenuli – grčevito razmišljajući u kom je to trenutku, svojom krivicom, izazvao sve ovo.

Da li je to bilo onda kada joj je naredio da uhvati lopticu koja se kotrljala po podu automobila ili pre toga, na teniskom igralištu, kada je zamahnuo reketom tako da je skoro namerno poslao lopticu u nebo? Ili čak i ranije? Tog popodneva na snimanju, mislio je o njoj i o tome kako je na terenu jurišala na njega istom onom žestinom kakvom je odgovarala i na najmanji nagovestaj seksualne želje s njegove strane (Ilijana je uvek, uvek bila raspoložena.) Oprhvan nostalgijom, odlučio je da ode sa posla ranije i da je nagovori da igra sa njim.

Ako bi bilo moguće da se krivica utvrdi retroaktivno, onda bi morao da se vратi još ranije u prošlost, iako nije mogao tačno da kaže do kog trenutka. Do dana njihovog venčanja, ili čak do njihovog prvog sastanka, koji umalo da se završio katastrofalno. Do prvog puta kada su spavali zajedno? (Ova dva poslednja bila su u isto vreme.)

2

Nedelju dana nakon što su se upoznali, kao sestra i pacijent u bolničkoj ambulanti, Ros je (stvarno izlečen, osim manjih tragova na koži) pozvao Ilijanu na interfon u zgradu u kojoj je živila. Kada ga je pustila da uđe, seo je na sofу u predvorju i dok ju je čekao da siđe, nije mogao a da se ne zapita u kojoj meri prostor u kome neka osoba živi odražava njenu ličnost. Što se tiče Rosa, bilo je apsolutno istina da su njegov stan u Kerisdejlu pa čak i njegove komšije penzioneri predstavljali jednim delom odraz njega samog i načina na koji je sebe definisao. Ilijanina zgrada bila je jedna od mnogih niskih građevina koje su okruživale bolnicu; nije bila baš nova, a opet joj je nedostajalo bar desetak godina da bi dobila privlačnost stare zgrade. Uređena u kvazišpanskom stilu, očito neodržavana, ličila je na mesto u kome bi neko mogao da živi samo

privremeno, a i tada ne bi tu pozivao goste a da im ne ponudi jedini mogući izgovor za život u tako ružnom okruženju: lokaciju, lokaciju, lokaciju. U tom trenutku Ilijana se pojavila na vrhu stepenica i on je prestao da razmišlja o tome. Prvo što je ugledao bile su njene noge, a zatim je, kao u antiklimaksu, pogledom obuhvatio i ostale delove njenog tela.

„Izvini”, rekla je. „Morala sam da se presvučem.”

Bez uniforme, izgledala je drugačije. I nije to bilo samo zbog šortsa, odnosno nogu koje je on otkrivao u njihovoј punoj dužini, već i zbog toga kako su mu izgledale iz ove perspektive, dok ih je gledao odozdo. Osim toga, kada ju je Ros prvi put video, kosa joj je bila vezana u rep, jednostavno i praktično; sada ju je uplela u kikice, za koje je smatrao da izgledaju smešno na odrasloj ženi. Toliko se razlikovala od savršeno doteranih i filmski privlačnih žena sa kojima je obično izlazio (istinski dah svežeg vazduha), pa ipak je sada stajala pred njim, potvrđujući da je, baš kao i svaka žena, spremna da se uvuče u očigledno neudobnu odeću i da radi absurdne stvari sa svojom kosom. Pridržavajući joj vrata, jedva se uzdržao a da je ne povuče za kiku i vikne: „Bip, bip.”

„Kako je nos?”, pitala je.

„Dobro, osim kad pokušam da ga izduvam.”

Odbio je njen predlog da prošetaju nekoliko blokova do igrališta i umešto toga je odveo do „mis Stokholm”, koju je parkirao ispred zgrade. Ušavši u kola, bacila je pogled na zadnje sedište koje mu je služilo kao skladište za plastične šolje za kafu, stari broj časopisa *Provins* i pozajmljeni drveni reket sa pokidanom žicom. „Da li često igras tenis?”

„Nekada sam igrao prilično često.” Mislio je na one dane pri kraju leta, kada je, čekajući početak škole, koja je opet počinjala da deluje privlačno, provodio vreme udarajući lopticu koju je oteo od psa o vrata garaže. Bilo je to otprilike u šestom razredu. Ovaj drveni reket je pozajmio prethodnog dana od svog sedamdesetogodišnjeg komšije.

„Ne moramo da igramo.”

„Ja to želim”, rekao je Ros.

Možda je u pitanju bila njegova naivnost ili pak sebičnost, ali Rosu je, tek kada su se našli na terenu i kada ju je video kako se isteže i čuo divljačke

životinjske zvuke koje su igrači na susednim terenima ispuštali svaki put kada su vraćali lopticu, postalo jasno da će se obrukati.

(*On* je bio taj koji je predložio da igraju. Njegov nastup je obično počinjavao sa: „Deluješ mi kao sportski tip.“) Dok je Ros majicom čistio svoje naočare za sunce, pokušavajući da odloži sramotu, Ilijana je čvrsto uhvatila članak na nozi i povukla ga iza sebe tako da je petom patike dotakla zadnjicu, jedva pokrivenu minijaturnim šortsem. „Ja se ne zagrevam“, objasnio je. „To je neko moje pravilo.“

„Mogao bi da se povrediš“, rekla je s neodobravanjem.

„Tačno. Mogao bih da se povredim ako se zagrejem. Mogao bih da se pregrejem.“

Počela je da skakuće s jedne noge na drugu i dok je to radila, sa kikicama koje su joj poskakivale u istom ritmu, izgledala je kao dvanaestogodišnjakinja (vrlo visoka, verovatno raspuštena dvanaestogodišnjakinja). „Nije to valjda krv?“

Pogledavši dole, video je da je mislila na tamne prugaste fleke na njegovoj majici i na mrlju na jednoj nogavici njegovog šorts-a. „To je sos ’vatreni obruč“. Nisam imao vremena da se presvućem.“

„Da li si ti kuvar?“

„Radim u keteringu.“

Prekrstila je ruke savijene u laktovima i okretala ih jednu oko druge. „Znam da skuvam tri jela. Musaku od tunjevine sa izmrvljenim čipsom odozgo, musaku od krompira sa izmrvljenim čipsom odozgo i tost.“

„Sa izmrvljenim čipsom odozgo?“

Nasmejala se.

„Nemoj da misliš da sam ja neki gurman. Tajna mog skromnog uspeha leži u količini.“

„To sam mogla i da prepostavim“, rekla je, bacajući pogled na njegov stomak. „Glava ili pismo?“

„Pismo.“

Zavitlala je reket i pustila ga da padne, a zatim mu pokazala kako je logotip na ručki okrenut licem prema dole, što je značilo da on ima pravo da servira ili

da izabere stranu. „Biram ovu stranu”, rekao je. „Tako neću morati da hodam čak do tamo.”

Otrčala je na drugu stranu terena, zauzimajući svoje mesto iza linije za servis i posle nekoliko preliminarnih udaraca, zabacila je lopticu reketom. Za trenutak je visila u vazduhu iznad nje – krznena, žuta loptica naspram plavog neba, nalik drugom suncu, naizgled dobroćudna – pre nego što su je žice na reketu udarile. Ros se našao potpuno zatečen pred snagom kojom je loptica proletela, ali i pred prizorom ove poludele Hajdi koja je sada jurila prema njemu (hvala bogu na mreži). S tolikom odlučnošću jurišala je u napad, da je pomislio da će je stvarno preskočiti. Pa ipak, ništa na njenom telu nije poskakivalo; toliko je bila snažna i dobro građena, sa jakim, od treniranja lepo izvajanim mišićima.

Dvadeset minuta igrali su ne beležeći rezultat, Ros skakućući napred i nazad, pokušavajući da vrati njene lake udarce (*bejbi udarce!*), dok mu je znoj natapao grudi i leđa i slivao se ispod pazuha. Vrana je preletela preko terena i Ros je greškom uputio udarac prema njenoj senci. U pola zamaha, pustio je reket. U finišu, Ilijana je poslala loptu koja je u visokom luku preletela preko njegove glave; skočio je da je udari i pri tom mu se zadigla majica. Poslao je lopticu pravo u mrežu, stenući jer je slučajno otkrio svoje salo.

„Je l' ti dosta?”

Dahćući, oteturao se u stranu. „Gde si naučila da igraš?”

„U kampu. Bila sam šampion među devojkama pet ljeta zaredom.”

„Sad mi to kažeš.” Zatvorio je žičanu ogradu iza njih. „Ništa tako dobro ne otvara apetit kao poniženje. A ti? Da li si gladna? Još uvek imаш svoj ponos, ali da li mogu da ti spremim večeru?”

Očekivao je da će ga odbiti, ali umesto toga, ona se ozarila. „Kod tebe?”

„Nije obavezno. Možemo da odemo u i restoran, ako želiš.”

„Radije bih kod tebe.”

Prethodnog dana, pripremajući se za mogućnost da će joj kuvati, Ros se odlučio za pastu jer je to bilo jelo koje se ne bi svidelo samo patološki probirljivoj osobi; ali pošto je pomenula tunjevinu, predomislio se. „Znam sjajno

mesto za tunjevinu”, rekao joj je dok su ulazili u auto. Skrenuvši u Četvrtu aveniju, ostavio je Ilijanu u *volvou* i otrčao u radnju.

Kerisdejl je bio zeleniji, otmeniji deo Vankuvera. Živeo je tu, u istom stanu, već godinama. Zgrada, *Viktoria arms* (četiri sprata i luksuzni apartman u potkrovlu, napravljeni od gipsanog maltera), bila je u zajedničkom vlasništvu stanara. „Ja sam najmlađa osoba u zgradbi”, objasnio joj je Ros dok su ulazili. „Ja sam unuk surogat u svojoj zgradbi, pa ipak bi me svaki komšija mogao pobediti u tenisu.” Dok su bili u liftu, rekao je: „Pretpostavljam da bi ti prijalo jedno veliko, hladno piće posle ovako napornog treninga.”

„Čaša vode bi super.”

Čim su ušli u stan, pitala je da li može da se posluži kupatilom. Pokazao joj je kuda da ide niz hodnik a zatim se uputio u kuhinju da bi stavio šnice tunjevine u frižider. Uzeo je dve čaše iz zamrzivača i u jednu sipao pivo za sebe, a u drugu vodu. Čuo je kako Ilijana izlazi iz kupatila i čekao je, stojeci sa čašama u rukama, dok je svakim trenutkom efekat koji je želeo da postigne njihovim zamrzavanjem postajao sve slabiji. Krenuo je da je potraži. Zatekao ju je u spavaćoj sobi, kako sedi na krevetu i radoznalo gleda unaokolo. „Ovo je spavaća soba”, rekao je stojeci na vratima.

„Znam.”

U tom trenutku navela ga je da se zapita s kakvom osobom zapravo ima posla. Jedna od stvari koja ga je i privukla bila je činjenica da je delovala tako čedno. Za čoveka kao što je Ros, zbog posla kojim se bavio, čednost je bila osvežavajuća. Čedno je bilo neobično i novo. Ali na terenu Ilijana je ostavljala utisak razbesnele, čak nemilosrdne osobe, a sada mu se, dok je ovde sedela, predstavljala opet u nekom novom svetlu: prekrštenih nogu na krevetu, oslanjajući se na ruke i smešeći se na način koji je mogao da opiše samo kao neprirodan ili isforsiran. Možda je samo pravila grimase. Šorts joj se očigledno usecao u meso. „Dodi”, rekao je pružajući joj piće. „Pokazaću ti moju veštačku hranu.”

Jedan zid u dnevnoj sobi bio je prekriven regalom u kojem je bila smeštena njegova kolekcija, njegov švedski sto odabranih kulinarskih uzoraka. Otvorio

je fioku i nakon kratkog preturanja izvadio dva parčeta mesa: očišćeni i rašireni *ebi*³ i žuti *maguro*⁴, koji su za pirinač bili vezani tankim trakama od algi.

„Šta je to?”, pitala je Ilijana.

„Suši.”

„Da li su lakirani?”

„To je plastika.” Bacio ih je u fioku i podigao tanjur sa police. Tanjur je bio pravi. „Špageti i čufte.” Sjajna gomila končića i lopti odvojila se u jednom grumenu koji je on pritisnuo na grudi. „Toliko toga se može reći o plastičnoj hrani. Hoću da kažem, ona je divna. Divna i istovremeno, ne znam, bolesna. Čitavi filozofski tomovi mogli bi da se napišu o tome. „Pogledaj je. Slobodno razgledaj dok se ja javim.”

Poziv je bio od njegova sestre. Kada se vratio sa lošim vestima, Ilijana je, povlačeći šorts na preponama, posmatrala jedan od njegovih filmskih postera. „Jesi li ga gledala?”, pitao je.

„Ne.”

„Mogla si da ga vidiš u avionu. Grozan je, ali je ekipa koja ga je radila bila odlična. Slušaj, nešto je iskrсло. Možemo li da odložimo večeru za neki drugi put?”

„Šta?”, uzviknula je tonom koji je odavao pravo, čak preterano, razočaranje.

„Mojoj sestri je potreban bejbisiter.”

„Da li baš moraš?”

„Ja to želim.” Čim je to izgovorio, shvatio je koliko je zvučalo uvredljivo, iako Ilijana nije izgledala uvređena.

„Koliko dece ima?”

„Samo jedno.”

„Poći će i ja s tobom. Hoće li joj smetati?”

Ros nije video zašto bi Boni to smetalo kad ionako neće biti tamo. „To je sjajno”, rekao je pakujući šnicle i flašu vina. „Imaćeš priliku da upoznaš mog sestrića.”

Vozeći se do Vest enda, Ros je ispričao Ilijani o Brajsu. „On je bio jedan od onih srećnih slučajnih događaja. Boni zapravo nije želeta bebu, ali sam ja uspeo da je nagovorim. Čak sam i delimično prisustvovao porođaju.”

„Gde je bio otac?”

„Oh, on je nestao. Ja sam veoma angažovan. Praktično sam kao otac. Na dužnosti dvadeset četiri sata dnevno.”

Uvek je i bio, čak i pre Brajsa, na raspolaaganju svojoj sestri, kad god bi ona to poželeta.

Boni je živela na dvadeset prvom spratu i nije imala roštilj. Moraće da prži tunjevinu u tiganju i da odustane od planiranog povrća na grilu. Primoran da po treći put menja jelovnik, zaustavio se kod male prodavnice u ulici Dejvi. „Imam ideju”, rekao je Ilijani.

Boni je bila potpuno spremna za izlazak kad im je otvorila vrata. Nije čak imala vremena ni za upoznavanje; samo je odmerila Ilijanu od glave do pete i rekla: „Koju glumicu ona zamjenjuje?” Jednom, samo jednom je Ros izašao sa dublerkom koja je bila angažovana kao zamena za izvesnu holivudsku glumicu, a zatim napravio grešku i Boni spomenuo celu epizodu, priznavši joj i da je sa tom ženom spavao. „Nijednu”, rekao je. „Ona je medicinska sestra.”

Iza njih, Brajs je sedeо u svojoj visokoj stolici okružen kršem, sa licem zajapurenim i vlažnim, sa jezikom drhtavim i savijenim u ustima i rukama ispruženim i ukrućenim poput znaka na semaforu. Boni se iskrala do vrata i bežeći od vriske sopstvenog deteta požurila do lifta bez ijedne reči pozdrava.

„*Bonjour! Bonjour!*”, gororio je Ros bebi.

„Da li se ona ljuti?”, pitala je Ilijana.

„To je dečko. Brajs. Zar ti nisam rekao?”

„Tvoja sestra.”

Stavio je namirnice na pult u kuhinji. „Zašto bi se ljutila?”

„Možda nije trebalo da dođem.”

„Zaboravi na to”, rekao je Ros.

„Ne bi se reklo da je tvoja sestra. Ne ličite.”

„Svi to kažu. Mi smo, zapravo, blizanci.” I Ilijana je, kao i svi drugi, bila iznenađena. Kada ga je pitala šta je to dublerka, uzdahnuo je.

„Vidi ko je došao!”, gukao je Ros prilazeći Brajsu. „*Bonjour! Bonjour!*” Okrenuo se prema Ilijani: „Vidiš kako se raduje kada me vidi. Misli da sam mu tata. *Kad si srećan, lupi tada dlan o dlan!* *Kad si srećan, lupi tada dlan o dlan!*”. Ros je tapšao. Brajs je i dalje vrištalo. „Tapši sa mnom!”, rekao je Ilijani.

Ilijana je otkopčala kaiš na stolici za hranjenje, spuštajući Brajsa sa osmatračnice njegovog vatrogasnog tornja. Toliko se snažno nagnuo unazad celim telom da bi, da se nije u zadnji čas uhvatio za Ilijaninu kiku, ispaо iz njegovih ruku. Ros je u trenutku shvatio koliko je njena frizura praktična. „Lakše malo”, rekla je Ilijana.

„On razume samo francuski. To je sve vreme bio problem. Mi mu govorimo, ali on nas ne razume i zato plače.” Ros je, na svoje iznenađenje, to otkrio u onim mesecima kada su Brajsa mučili grčevi i kada je, očajnički pokušavajući da ga smiri, počeo da mu naglas čita iz uputstva za video-rikorder koji mu se slučajno našao pri ruci. „U jednom trenutku sam okrenuo knjigu i počeo da mu čitam na francuskom, sa očajnim izgovorom, doduše, ali nema veze. Brajs se stvarno utišao. Sada koristim kutije žitarica ili bilo šta na francuskom što mi se nađe pri ruci. Kupiću džepno izdanje *À la recherche du temps perdu*⁵ i nosiće ga stalno sa sobom. Hej, to sam ja, *Monsieur Champignon*⁶, glavni kuvar”, rekao je Brajsu. „*Roux, roux, roux.*⁷”

„Ti kuvaj. Ja ћu ga okupati.” Okrenula se sa Brajsom u naručju.

Ros je stavio roze krompir da se kuva i slušao, između Brajsovih uzvika, vodu kako teče u kadi. Čistio je boraniju slušajući dreku svog sestrića i baš kada je otvarao bocu da bi pustio vino da diše, postao je svestan da je najednom zavladala potpuna tišina. Iako mu Brajsovo plakanje nije smetalo, sada kada je tako naglo prestalo, shvatio je zbog čega je njegova sestra skoro uvek nervozna. Ali šta je značila ova toliko neuobičajena tišina; zašto je prestao da plače? Držeći dopola otvorenu bocu, odjurio je u kupatilo gde je zatekao Ilijanu kako kleći na prostirci na podu i pridržava Brajsa u vodi, dok je on sisao rukavicu za kupanje. Podigavši pogled prema Rosu, Brajs se osmehnuo celim telom.

„Umeš sa bebama”, rekao joj je Ros.

„Imam sestričine, mada ih dugo nisam videla.“

Izvadio je čašu iz nesesera i pridružio joj se na podu; izvukao je čep iz boce sa vinom i napunio joj čašu. Ponudio je Brajsu vadičep čiji je oštri deo bio prekriven zapušaćem od plute. Brajs je ispustio rukavicu za kupanje da bi ga uzeo, prevrćući ga vešt po svojim ručicama nalik rakunovim.

Ros je voleo svog sestrića. Voleo je da broji faltice sala na njegovom stomaku (šest! dve više od Rosa!), nabore i udubljenja, voleo je savršenu belinu njegove kože, iskrivljenu resicu koja se protezala od vrećastog vrha njegovog majušnog penisa pa niz malo stablo, a zatim preko i ispod testisa, sve do anusa, utisnutu kao končić. Kad god bi Brajsu menjao pelene, Ros bi grickao njegov goli zategnuti stomačić, sisao prste na nogama i celo njegovo stopalo. Brajsovo vrištanje u tim trenucima bilo je vrištanje od smeha. „Kada vidiš golu bebu“, pitao je Ilijanu, „da li odmah pomisliš na koje bi sve načine mogla da je skuvaš?“

„Pobogu.“ Stresla se. „Ne bih ni znala kako. Morala bih da je jedem sirovu.“

Nasmejao se, ali ga je njena primedba navela da po četvrti put promeni mišljenje o tunjevinu. Možda je trebalo da je servira kao sašimi. „Da li bi mogla stvarno da jedeš ljude?“

Uzela je gutljaj vina. „Zavisi. Morali bi da budu već mrtvi.“

Ustajući da proveri krompir, Ros se složio: „Ne bismo želeli da neko nastrada.“

Šnice tunjevine bile su zamotane u smeđi papir. Otvorio je pakovanje i podigao jednu, četiri centimetara debelu i crvenu skoro kao *merlo* koji su pili. Na pamet mu je pala još jedna, sada već peta ideja, čineći ovo veče nezaboravnim već po ovakvom vatrometu inspiracija. Potvrđio je svoj prvi utisak o Ilijani i čak ga obogatio još nekim pozitivnim osobinama: smislom za humor, majčinskim instinktom (posmatrajući svoju sestruru kako se boriti, znao je koliko je taj osećaj važan). Odlučio je da zanemari jeftin kratak šorts i bizarnu pozu na krevetu.

Pojavila se noseći Brajsa koji se sveže okupan i obučen za spavanje igrao sa njenom kikom. „Šta spremas?“

„Salade niçoise.”⁸

Još uvek u njenom naručju, Brajs se iznenada bacio napred, pružajući ruku prema Rosu. „Vidiš?”, rekao je. „*Salade niçoise! Salade niçoise! Chateauneuf du Pape!*”

„Ima li on flašicu?”

Trebalо joj je skoro pola sata da uspava Brajsa. Ros je sačekao da dođe i tek onda vrlo kratko propržio preklopljene šnicle tunjevine, stavio ih na već postavljene tanjire i uklonio čаčkalice koje su držale punjenje. Doneo ih je na sto očekujući da čuje njeno oduševljeno „oh!”. Samo je zbumjeno gledala. Iako Rosu nije smetalo što ju je razočarao na teniskom igralištu, sada je ipak bio u pitanju njegov ponos. Seo je i isekao svoju šniclu da bi pokazao briljantnost svoje ideje, i to ne samo kako je kuvanjem uspeo da postigne da unutrašnji deo ostane raslojen (kratko proprženi deo bio je beo, a sirovi unutrašnji deo crven), već i kako je pažljivo urezao džep u svakoj šnicli i ispunio ga seckanom *salade niçoise*. Salata je bila unutra!

„Kako ti se čini?”

Uzela je zalogaj i klimnula glavom. „Dobro.”

„*Salade niçoise* je unutra.”

„Šta su ovi crni komadići?”

„Masline! Hoćeš da mi kažeš da ne znaš šta je *salade niçoise*?“

Da se već nije odala, on bi i po načinu na koji je koristila pribor za jelo pogodio da je po pitanju hrane veoma praktična i nezahtevna. Barem nije bila kao Boni, koja je stalno premeštala hranu po tanjiru. Boni je gurkala hranu, tražeći načine kako da je najbolje rasporedi da bi sakrila koliko je zapravo malo jela. Uvek podozriva prema hrani koju je neko drugi spremio (posebno Ros), sve bi omirisala, stalno ga propitujući da li je proverio rok trajanja namirnica. Za razliku od nje, Brajs je imao zdrav odnos prema hrani koji se oslanjao na čulo dodira i koji je podrazumevao taktiku bacanja na hranu (nije mu bilo strano ni da se umaže hranom). Ilijana je sekla i žvakala, žvakala i sekla, kao radnik. Samo što njene ruke nisu bile radničke, već čiste i glatkе sa dugim tankim prstima. Njegov pogled je pao na njene ruke i zglobove, na mali zlatni sat sa elastičnim kaišem na levoj ruci, a zatim na njene gole glatke podlaktice

čvrsto stisnute uz telo, savijene u laktovima dok je pomerala nož i viljušku, i njene čvrste bicepse koji su pod pravim uglom uokviravali male grudi.

„Prepostavljam da si išao u školu kuvanja”, rekla je.

„Zapravo sam samouk. Ja sam, u stvari, samo preduzetnik koji voli da jede.”

„Interesantno. Ja sam samo medicinska sestra koja mrzi da kuva.”

„Razgovarali smo o tome kako bi bilo jesti ljude. Imam teoriju o tome. Pala mi je na pamet tokom jedne večere i od tada, kad god odem na neku takvu zabavu ili je priredim, iskoristim priliku da je proverim. Koristio je parče masline nabijene na viljušku kao pokazivač i mahao njom dok je govorio. Kao i svi samouki ljudi, imao je pedagošku crtlu. „Kada jedeš sa grupom ljudi, zamisli da si u avionu sa njima i da se avion sruši, a ti jedina preživiš. Zapitaj se tada koga bi pojela. Izaberi ljude koje bi jela, a onda izdvoji osobe koje ti se, od svih prisutnih, najviše sviđaju.” Zagrizao je maslinu, osetivši jak ukus soli u ustima. „Ono što sam ja otkrio jeste to da su ljudi koji mi se stvarno dopadaju upravo oni koje bih i pojeo.”

Ilijana je spustila nož i viljušku. „Da li bi pojeo mene?”

Pogledao ju je i procenio je otvoreno, kao što je to već ranije skriveno uradio. „Sasvim sigurno.”

„Kada se tvoja sestra vraća?”

„Nisam siguran.”

„Imamo li vremena da odemo u krevet?”

„Verovatno”, rekao je Ros, zadovoljan što joj se jelo ipak dopalo. „Možemo li prvo da završimo večeru?”

„Idem da se osvežim.”

„Zar nećeš da pojedeš do kraja?”

„Ne mogu.”

Čim je otišla, Ros se na brzinu pomirisao ispod pazuha jer je zapravo on bio taj koji je trebalo da se osveži.

„Zaboravila sam na bebu”, rekla je kada se vratila. „Hoće li se probuditi?”

Ros je čistio tanjur povećim parčetom hleba. „Dobro pitanje.”

„Možda bi trebalo da to uradimo na kauču.”

„Svakako na kauču. Boni bi me ubila ako bismo upotrebili njen krevet.”

Nagnuo se prema njenom tanjiru sa viljuškom u ruci, s namerom da uzme još jedan krompir. Uzviknuvši u očajanju, Ilijana ga je zgrabila za ruku. Oboje su znali šta taj pokret znači. Kada su se poljubili, Ros je osetio ukus večere na njenim usnama.

„Sećaš li se kampa koji sam ti spomenula?” Odmakla se da bi mu to rekla.

„Šta?”

„Kamp Pentekost.”

„Jesi li tamo naučila da se ljubiš? U kampu?”

Sela mu je u krilo. „Uf”, rekao je Ros.

„Tako si mekan!”, uzviknula je Ilijana.

„Moooolim te!”

„Da li imaš prezervativ?”

„Nemam”, rekao je Ros. „Mislio sam da ćemo igrati tenis.”

Otišla je po svoju tašnu i nakon kraćeg preturanja, izvukla dugačku celofansku traku. Ros je rekao: „Toliko vremena sigurno nemamo”. Pocepala je omot i povukavši ga sa stolice na kojoj je sedeo, odvela ga do kauča gde je Ros preuzeo inicijativu grleći je svojim velikim mekim rukama i pokrivajući njena usta svojim, dok joj je jezikom prelazio između zuba i po klizavoj unutrašnjosti usana. Usisao je njen jezik i dok su još uvek bili stisnuti licem uz lice, počela je da mu povlači košulju. Ros se tada povukao. Uvek je osećao potrebu da upozori ženu. „Imam sise.”

„Imam ih i ja.”

„Moje su veće.”

Ne želeteći da ona vidi kako mu se nad njom trese salo, okrenuo se na leđa i povukavši je na sebe, položio joj ruke na grudi. Bile su neprirodno čvrste. Da li je to imala mišiće u sisama? Zadignuvši joj majicu da bi proverio, otkrio je da nosi jedan od onih sportskih grudnjaka bez vidljive kopče. U želji da mu pomogne, jednim potezom skinula je i majicu i grudnjak, otkrivajući dva čvrsta korneta kremkastog mesa sa braonkastim vrhovima, kao par pojedi-

načno pakovanih sladoleda sa ukusom kapučina. Obavila je noge oko njegovih bedara a tome se pridružila njegova erekcija, iako je Ros želeo još dugo da je ljubi. Moglo bi se reći da mu je ljubljenje bio najdraži deo. U svojim vezama najviše je i žalio zbog načina na koji su se razvijale jer, upravo zato što je često spavao sa ženom već na prvom sastanku, gubila se faza ljubljenja i njena zabavna neponovljivost. U seksu, izgleda, nije postojala mogućnost ponavljanja. Nije mogao tek tako da kaže ženi s kojom je već imao odnos te noći da u je stvari želeo samo da je ljubi. Time bi povredio njen ponos, ali i bacio sumnju na sebe. I sada, kada je već sa žaljenjem dozvolio da se stvari ovako razvijaju, bilo je sasvim normalno da se preda svojoj neizbežnoj melanholiji. Ovog puta, bilo je to nešto više od uobičajenog napada predkoitalne usamljenosti: bilo mu je žao što su u stanu njegove sestre jer bi sada, kada mu je nos ozdravio, Ilijana mogla i da ostane celu noć.

Ilijana je rekla: „Trebalo bi da stavimo peškir ispod.”

Skinuo joj je gumicu sa kike. „Imamo prezervative.”

„Trebaće nam peškir. Ima li ona možda neke stare?”

Rekao joj je u kom se ormanu nalazi posteljina. Odmah je skočila. Zgrčivši se, pratio ju je pogledom dok je odlazila. Da li je imala menstruaciju? Nije mu delovala ekscentrično. Vratila se držeći na grudima podnu prostirku iz kupatila, sa kosom raspuštenom do ramena na jednoj strani. „Taj kamp”, rekao je s namerom da proveri grozan predosećaj koji je imao „kako si rekla da se zvao?”

„Kamp *Pentecost*. Bio je to biblijski kamp.”

I Ros je bio vaspitan kao katolik, pa i pored toga što više nije bio vernik, ostao je zauvek dosledan nekim stvarima: krst se ne nosi okrenut naopako, ne sme se biti nepristojan prema kaluđericama, ne oduzima se nevinost devicama. Seo je, stavivši ruku na čelo. „Gospode bože, ti si stvarno čedna.”

Ilijana je rekla: „Volela bih da to promenim.”

„Teško je poverovati. Zar se nije našao nijedan sladak mladi hrišćanin koji...”

„Niko se nije usuđivao. Bila sam sveštenikova čerka.”

„Ne želiš da počneš sa mnom.”

„Želim”, rekla je Ilijana.

Odjednom se setio njenog prvog servisa, tako jakog da mu je skoro otkinuo uvo, nabijenog (to je sada shvatio) potisnutom seksualnom energijom. Prisetio se kako se ispružila na njegovom krevetu. „Ti si planirala ovo.”

Pocrvenela je i tako zajapurena izgledala još izazovnije.

Trebalо je da se osećа uvređenim, u stvari iskorišćenim, ali on je bio samo polaskan.

„Da li si to odlučila kad si me upoznala?”

„Ne. Kada si zazvonio na interfon danas po podne.”

Skljokao se. „Znači, nije ti se svidela večera?”

„Ne, svidela mi se. Stvarno. Ali ne mogu da jedem kad sam nervozna.”

Krenula je prema njemu. Uznemiren, Ros je odmahnuo rukom dajući joj znak da mu se ne približava. „Ne. Nemoj da me prisiljavaš. Osećao bih se grozno posle toga.”

„Zašto?”

„Zato što znam da bih se tako osećao.”

Stajala je i sklanjala puštenu kosu s lica, očekujući da će on možda popustiti.

„Nemoj da se ljutiš,” molio ju je.

„Ne ljutim se.” Okrenuvši mu leđa, mirno je preokrenula ovu farsu. I ovako uzdržana delovala mu je seks, čak više nego da se bacila na njega. Pratio ju je pogledom: unutrašnju stranu lopatica na njenim leđima, neravnu liniju kičme dok se saginjala da uzme majicu. Ponovo je vešto uplela kosu i okrećući se prema njemu pružila ruku da uzme guminicu. Ros je sve vreme sedeо skupljen na kauču. Mnoge žene sa kojima se Ros zabavljaо bile su glumice koje, radeći kao kelnerice između dve audicije, očigledno nisu dobijale dovoljno oduška za svoje potisnute sklonosti ka dramatici. Živele su od toga da prave scene i bile uvek spremne da iskoriste i najmanji povod da bi ih izazvale. Iako je navodni razlog obično bio beznačajan, scena je po pravilu mogla da se meri sa najsurovijim holivudskim filmovima katastrofe. Ros je takvим ženama nadenuo nadimak ’uragani’: Uragan Pola, Uragan Meri Elen. Njegova sestra,

iako hostesa u restoranu a ne glumica, imala je pre nego što je rodila Brajsa isti takav „meteorološki” temperament.

Ilijana je povukla članak prema gore i petom dotakla zadnjicu. „Šta to radiš?”, pitao je Ros.

„Idem kući.”

„Nemoj”, povikao je. „Sačekaj Boni. Ja će te odvesti.”

„Potrebno mi je da se istrčim.”

„Trčaćeš? Jesi li poludela? Trebaće ti mesec dana!”

„Tebi bi trebalo mesec dana.”

„Uzeo bih taksi!” Pratio ju je do vrata. „Jesi li sigurna da nisi ljuta na mene?”

„Ako sam na ikoga ljuta”, rekla mu je, „onda sam ljuta na samu sebe.”

„Mogu li da ti se ponovo javim? Ako bismo se videli još nekoliko puta, možda bih se osećao bolje. U međuvremenu, zašto ti ne bi spavala sa nekim drugim?”

Izašao je u hodnik, go do pojasa, sa otkopčanim šlicem (nikakav posebno uznenirajući prizor u Boninoj zgradi, po onome što je znao o toj Sodomi i Gomori među soliterima) i gledao je kako trči do lifta. Sa rukama na zidu i kolenom šarmantno savijenim pod uglom u odnosu na ispruženu nogu, izgledala je tako slatko. „Nemoj da se ljutiš!”, bile su njegove poslednje reči u trenutku kada se lift otvorio. Istog trena zažalio je zbog onog što je učinio. Zbog skrupula, dopustio je da ode žena koja ga je otvoreno želeta. Koliko često se tako nešto događalo u postmodernoj eri?

Smrknut, vratio se u stan da počisti. Ugledavši hranu koju je Ilijana ostavila dopola pojedenu umesto da je baci, seo je, onako bez košulje, da je dovrši. Boni to sigurno ne bi jela. Kada je bio gotov, osećao se još gore. Mrzeo je da jede sam.

U susednoj sobi, njegov nečak je spavao spokojno. Sisajući u snu, ispuštajući jedva čujne zvukove, Brajs je još bio u najdubljoj fazi sna i mogao je bezbedno biti podignut iz svog krevetića i prenesen u krevet. Ros je legao u krevet pazeći da ne uzinemiri bebu dok se smeštao pored nje. Osećajući toplinu

drugog tela, Brajs je okrenuo svoje usnulo lice prema Rosu. Ros mu se migoćeći približio. Oh, kakvo zadovoljstvo! Brajs ga je uhvatio za salo.

Koliko vrsta ljubavi je poznavao? Ženio se svojom rođenom sestrom u svadbenim obredima bezbroj puta u detinjstvu, ona sa šustiklom na glavi, on sa starom kravatom umesto svečanog pojasa na pantalonama. Bezbroj devojaka došlo je i otišlo. Imao je osećaj da se odriče svoje sestre svaki put kada je voleo neku ženu. Osećao je da se ljuti čak i kada je sama bila u nekoj od svojih čudnih veza. Sada je imala ovo dete i ono mu je, iako se samo pretvarao da je njegovo, pružilo osećaj da prava ljubav postoji, i to ne samo između blizanaca.

Kada je Boni došla, već je bio završio sa čišćenjem.

„Gde je ona?”, pitala je ljubomorno stisnuvši oči.

Ros joj je obema rukama stisnuto lice ljubeći je. „Moram da idem.”

„Molim te, Rose. Tako sam depresivna.” Naslonila se na vrata držeći se čvrsto za okvir i preprečila mu put, primoravajući ga da bira.

Stigao je do Ilijanine zgrade deset minuta pre nje, što mu je pružilo dodatno zadovoljstvo da je kroz prozor predvorja posmatra kako izvodi svoj složeni ritual istezanja. Kada je otključala vrata i ušla u predvorje, Ros je ustao sa sofe da je pozdravi. Crvena u licu, zurila je u njega, kao da se magijom pojavio.

„Boni se vratila”, objasnio je. „Tvoj komšija me je pustio unutra. Hajde da pravimo bebu.”

„Oh, naravno.”

Prebacio je ruku preko njenog ramena i zajedno su krenuli uza stepenice. Bila je vlažna na dodir, vruća. Mogao je da oseti kako uspravno hoda, celo njeni telo pod svojom žudnom rukom. *Koga ona zamjenjuje?*, pitala je Boni. Prava istina je (sada je to znao) da su sve druge bile zamena za Ilijanu.

Osećao je kako pesma navire iz njega. „*Kad si srećan, lupi tada...*”

„Tapši sa mnom”, navaljivao je.